תלמוד בבלי · אחרונים · גליון הש״ס · סדר קדשים

גליון הש"ס על מנחות

רבי עקיבא איגר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

גליון הש"ס על מנחות

רבי עקיבא איגר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/גליון-השס-על-מנחות/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף ב. 5
דף ג. 5
דף ה. 5
דף ה: 5
דף ו. 5
דף ז. 5
דף ז: 5
דף ח. 6
דף י. 6
דף יא. 6
דף יב. 6
דף יד: 6
דף טו: 6
דף יז: 6
דף יט. 6
דף כא. 6
דף כא: 7
דף כג. 7
דף כד. 7
דף כד: 7
דף כה: 7
דף כו. 7
דף כז. 7
דף כז: 7
דף ל. 8
דף לא. 8
דף לא: 8
דף לב. 8
דף לג. 8
דף לה: 8
דף לו. 8
דף לז. 8
דף מא. 8
דף מב: 9
דף מג. 9
דף מג: 9
דף מד. 9
דף מו. 9
דף מו: 9
דף מז. 9
דף מח: 10
דף נא. 10
דף נג. 10
דף נז: 10
דף סב. 10
דף סב: 10
דף סה. 10
דף סז: 10
דף סח: 11
דף סט. 11
דף ע. 11
דף ע: 11
דף עד. 11
דף עו. 11
דף עז: 11
דף עח: 11
דף פא: 12
דף פג. 12
דף פג: 12
דף פה: 12
דף פז: 12
דף פט: 12

דף צג: 12
דף צח: 12
דף צט: 12
דף קב: 13
דף קג. 13
דף קד. 13
דף קד: 13
דף קה. 13
דף קז. 13
דף קז: 13
דף קט. 13
דף קט: 14
דף קי. 14

דף ב.

תוס' ד"ה כל וכו' דעיקר קרא לכדר' יהודה כו'. ק"ל הא למה דקי"ל דזרק בשמאל פסול בכל הקדשים ל"ש למדרש כלל הך דרשא דר"י בריה דר"ח אם בא לעובדה בכלי בשמאל דהא גם באשה פסול בשמאל ובזבחים מסקינן ה"נ לר"ש אבל לדידן ע"כ הקרא לענין שלא לשמה דמנחת חוטא כחטאת ומנחת נדבה כאשם וצ"ע:

דף ג:

גמ' במנא קמחשב. ע"ל דף סג ע"א תוספות ד"ה או:

דף ה.

גמ' תיובתא דרב. ע' לקמן דף מח ע"ב תוס' ד"ה כבשי:
שם ימלאנו שמן. ע' לקמן דף ט ע"א תוס' ד"ה עד שלא:

דף ה:

רש"י ד"ה ובדבר הראוי לעבודה כו' במנחת קנאות משום דרחמנא קרי' חטאת. תמוה לי הא מנחת קנאות לא איקרי כלל חטאת (ובתוספות העתיקו דשאני מנחת חוטא וט"ס הוא וצ"ל קנאות דהא חוטא הוי מן חטין) ורק מנחת חוטא אקרי חטאת וגם בזה אין פסולו משום כך אלא משום דבחוטא ובקנאות כתיב היא כמבואר לעיל דף ד ע"א ועכ"פ לומר במנחת קנאות דאיקרי חטאת תמוה:

דף ו.

תוס' ד"ה דומיא וכו' וא"ת הא אמרינן פכ"ש. והרמב"ן בחי' לב"ב דף עז ד"ה ה"ג אין אותיות נקנות במסירה כתב דהכא אשגירות לישנא הוא וכלאי כרם לאו דוקא:
ד"ה כתב וכו' מסקנינן דאין לחלק. עי' חולין דף קמ ע"א תוס' ד"ה למעוטי וצ"ע:

דף ז.

גמ' דנעשה כמי שהחזירו הקוף. לקמן דף ק ע"ב:

דף ז:

תוס' ד"ה הדר וכו' דר"נ רבי'. עי' חולין דף עז ע"א תוס' ד"ה בלשון:

דף ח.

תוס' ד"ה מנחה כו' לפי שתלה הכתוב באהל מועד. עיין זבחים דף י ע"ב תוספות ד"ה כל:

דף י.

גמ' יד לקמיצה. ע' לקמן דף לו ע"ב תוספות ד"ה ידך:

דף יא.

גמרא זו היא אחת מעבודות קשות. עיין לקמן דף נד ע"א תוספות ד"ה אין לך:

דף יב.

גמ' אבל חסרון דאיתא בפנים. עיין לקמן דף מו ע"א תוספות ד"ה נפרס:

דף יד:

תוס' ד"ה הכתוב וכו' מלתא ממלתא. לעיל דף ח ע"א:

דף טו:

גמ' דתנן היתה שדהו. עיין תוי"ט פ"ה מ"ח דכלאים:

דף יז:

תוס' ד"ה לכתוב וכו' ורפא ירפא. וכן בפסחים דף מח ע"א עיין בב"ק דף סה ע"א תענית דף ג ע"א:

דף יט.

גמ' אף שחיטה בבעלים. עי' לקמן דף צג ע"א תוד"ה לפי:

דף כא.

רש"י ד"ה דם חמור וכו' דאין קרבן בטמאין. נראה להדיא דלאו דוקא נקרש דהא בלא נקרש הוי נמי הך חידוש דאף דאין קרבן בטמאים ובודאי הכי הוא דאם בלא נקרש פשוט דחייב משום דם והוי כדם בהמה דעלמא מה"ת לא לחייב בקרוש דמ"ש מבהמת

חולין דחייב בקרוש אמנם תמוה לי דא"כ מאי חידש ר"פ הא מתניתין ערוכה היא ריש פרק דם שחיטה דבין טמאים בין טהורים חייבים על דמו:

דף כא:

גמ' מה עצים משל צבור. ע' זבחים דף נ ע"א תוס' ד"ה לא:

דף כג.

מתני' בשיריה של חבירתה כו'. עיין לקמן מח ע"א תוס' ד"ה חטא בחטאת:

דף כד.

גמ' שלא יביא עשרון בשני כלים. עי' לקמן דף ק ע"ב תוס' ד"ה אפשר:
שם מי אמרי' שבע ליה טומאה. עיין שבת דף צא ע"ב תוס' ד"ה פחות:
תוס' ד"ה שאין כו' דלא היה מעולם צריך לכלי. ע' בהר"ש פ"א דטהרות משנה ט:

דף כד:

גמ' אמר רבא עשרון שחלקו ואבד א' מהן. עי' לקמן דף פ' ע"ב תוס' ד"ה כולהו:

דף כה:

גמ' לטהורין חייבין. ע' זבחים דף מו ע"ב תוס' ד"ה אחד לכלל:
שם מזבח השלמים מיעט. ע' לקמן דף מו ע"א תוס' ד"ה מששחטה:

דף כו.

גמ' רנב"י אמר הכל מודים בקומץ שטעון קידוש. עיין לעיל דף ב ע"ב תוספות ד"ה שחיטה:

דף כז.

מתני' הסולת והשמן מעכבין. עיין לקמן דף מד ע"ב תוספות ד"ה הסולת:

דף כז:

גמ' ושבפנים ושבמצורע. עיין לקמן דף עד ע"ב תוספות ד"ה איכא:

דף ל.

תוס' ד"ה מכאן וכו' על שנפטר משה רבינו באותה שעה. עי' סוטה דף יג ע"ב רש"י ד"ה דיו זוגי:

דף לא.

גמ' קח לך מן השוק. ע' בב"מ דף נג ע"א תוס' דלמא:
תוס' ד"ה קסבר כו' דמ"מ דמי. עי' מגילה דף יט ע"ב בטורי אבן ד"ה ר"י:

דף לא:

גמ' הא דלא אפיצן. בהרי"ף הגי' הא דאפיצן הא דלא אפיצן:

דף לב.

גמ' לא אריוח. כעין זה פסחים דף יג ע"א תענית יח ע"א:
שם והאידנא נהוג עלמא בסתומות. עיין תשובות מהרי"ק שורש נד:

דף לג.

רש"י ד"י איסתוירא היינו מקום חיבור השוק כו'. ע' יבמות דף קג ע"א:

דף לה:

תוס' ד"ה אלו כו' אם צריך לחלוץ תפילין של יד. עיין שבת דף סא ע"א תוס' ד"ה דלמא:

דף לו.

תוס' ד"ה לא כו' ור"ת פי' וכו'. הראה לי חכם אחד שכן מפורש בהדיא במדרש תנחומא בפרשת בא:

דף לז.

גמ' בעא מיניה פלימו. עיין בכתנות אור להגאון בעל פנים מאירות פ' במדבר:
תוס' ד"ה יד כו' כיון שכבר פירש כו'. עי' עירובין דף ב ע"ב תוס' ד"ה בין לרבנן:

דף מא.

גמ' טצדקי. עיין ערכין דף ב ע"ב תוס' ד"ה הכל חייבין:

תוס' ד"ה ענשיתו וכו' שאין אדם חייב. עיין פסחים קיג ע"ב תוס' ד"ה ואין לו:

דף מב:

גמ' תפילין יש להם בדיקה. גי' הרי"ף ספרים יש להם בדיקה ואין נקחין אלא מן המומחה תפילין ומזוזות יש להם בדיקה ונקחין מכל אדם. ועיין ברמב"ן במלחמות פ"א דסוכה:

דף מג.

גמ' לפרזומא דאינשי ביתיה. עיין תוס' יו"ט ריש סוטה ד"ה רי"א:
תד"ה ור"ש וכו' והתם שאני דכתיבי בחד קרא. עי' יבמות דף ד ע"א תד"ה דכתיב:

דף מג:

גמ' וים דומה לרקיע. בסוכה דף לא ע"ב תוס' ד"ה ירוק הביאו ירושלמי דאיתא מים דומה לעשבים ועשבים לרקיע:

דף מד.

גמ' צוה עלי ויעשוני גיורת. עיין יבמות דף כד ע"ב תוספות ד"ה לא בימי:
רש"י ד"ה ועולה מן הארץ. עיין רש"י במגילה דף ו ע"א ד"ה על ידי חלזון ובסנהדרין דף קא ע"א ברש"י ד"ה חלזון ועיין שבת דף עה ע"א ושם דף עג ע"ב תוספות ד"ה מפרק:

דף מו.

רש"י ד"ה הדם יזרק לשם שלמים. עיין לקמן דף מז ע"ב תוד"ה והרי תודה:

דף מו:

גמ' ויצאו לבית השריפה. עי' לקמן דף עד ע"ב:

דף מז.

תוס' ד"ה בקונטרס כו' ולבסוף פי' וכ"ש. ק"ל למאי הקשו על לשון רש"י דנקט וכ"ש הא בלא"ה קשה דמאי פרכי מאי איכא בין רבי לראב"ש הא לרבי תפיס פדיונו ואינו יוצא לחולין ולראב"ש יוצא לחולין:

דף מח:

תוס' ד"ה תעובר כו' דרבה בר אבוה הוא. פסחים דף לד ע"ב:

דף נא.

גמ' מחבת מלמד שטעונה כלי. ע' לקמן דף סג ע"א תוספות ד"ה וכשירות:

דף נג.

גמ' זאת תורת. ע"ל דף עב ע"ב תוס' ד"ה חיטין:

דף נז:

תוס' ד"ה כבש כו' תדע דהא אין עולין לכתחילה. עי' זבחים דף פז ע"א תוספות ד"ה כבש:

דף סב.

גמ' רבי לטעמיה דאמר על בסמוך. עיין לקמן דף עח ע"ב תוספות ד"ה ולא:

דף סב:

גמ' ויהיו זבחי שלמי צבור כו'. עיין זבחים דף לג ע"א תוספות ד"ה סמיכת:

דף סה.

תוד"ה מריש וכו' וגי' זו נכונה. תמוה לי א"כ מאי פרכי' בתענית למ"ל מתמניא לימא מתשעה ותמניא גופא אסור דה"ל יומא דאיתוקם תמידא. הא מצד איתוקם תמידא מותר בהספד ומצד חגא דשבועות אסור גם בהספד וצ"ע:

דף סז:

תוס' ד"ה (בע"א) גזירה וכו' דהנך דהכא משמע להו מדאורייתא. לכאורה תמוה וכי אפשר לומר דהברייתא איירי מדאורייתא. א"כ איך קתני ותרומתו בחו"ל הא בחו"ל גם בישראל לא הוי תרומה מדאורייתא. וגם איך שייך הא בא"י תרומתו אסורה ומדמעת הא כל דימוע לא הוי דאורייתא. ואולי י"ל דכוונתם דהנך אמוראי ס"ל דברייתא ע"כ כר"מ ור"י דמירוח העובד כוכבים הוי דאורייתא ולא הוצרכו חז"ל לגזור על מירוח העובד כוכבים משו"ה בשביל חלה לחוד ל"ג ומשו"ה חלתו אפי' מדרבנן מותר. דאילו אתיא

רק כר"ש כיון דגזרו על מירוח העובד כוכבים. לא הו"ל לחלק בין מירוח עובד כוכבים לגלגול עובד כוכבים. ודוחק:

דף סח:

מתני' אם הביא כשר. עי' בירושלמי חלה על מתני' פ"ד מ"י הובא בר"ש שם:

דף סט.

תוס' ד"ה דבלע וכו' אלא לפי שכבר נתחללה התרומה. עיין כתובות דף לא ע"א תוס' ד"ה ומתחייב וביומא דף עא תוס' ד"ה דתנן:
בא"ד וטבעת דלא חשיב עיכול. תמוה לי דמאי קושיא הא הוי כמו בלע כפיפה דלא בטל טומאה כיון דהיה תחלה כלי:

דף ע.

גמ' ואי גחין ואכיל. עיין תבואת שור בחידושיו שבת דף עג ע"ב ד"ה רא"א:
תוס' ד"ה ליטרא וכו' צריך ליישב. עיין תשובת חות יאיר סימן רכ"ד:

דף ע:

גמ' רבי יונה אמר קודם הבאת עומר. עי' טורי אבן ר"ה דף י ע"ב ד"ה כל הרכבה:

דף עד.

גמ' בשגגה מלמד שהכהן מתכפר ע"י עצמו. עי' לקמן קט ע"א:

דף עו.

גמ' מה להלן עשר. ע' זבחים נ ע"א תוס' ד"ה אמר אמרה:

דף עז:

גמ' דנין תרומה הנוהגת לדורות. עיין יומא כד ע"א תוס' ד"ה מתרומת:

דף עח:

רש"י ד"ה חוץ לחומת בית פאגי. עי' רש"י בב"מ דף צ ע"א ד"ה בית פאגי ובסנהדרין דף ד ע"ב ד"ה בית פאגי ובתוס' שם ד"ה מלמד וצ"ע:

תוס' ד"ה ליקדשו וכו' אבל הכא קדשי. עיין לקמן דף פ ע"א תוס' ד"ה הפריש:

דף פא:

תוס' ד"ה תודה וכו' ולא מצי מיהדר. עיין לקמן קב ע"ב תד"ה הא מני:

דף פג.

גמ' משלו ולא משל מעשר. עי' בתוס' ריש מסכתין:

דף פג:

רש"י ד"ה כל הארצו' וכו' ועבר הירדן. וכ"כ רש"י סנהדרין דף יא ע"ב ד"ה שתים ועיין נדרים דף כב ע"ב בר"ן ד"ה השתא לא עבר ירדנא:

דף פה:

גמ' הקדישן מהו שילקה עליהם משום בע"מ. עיין יומא סג ע"ב תד"ה זריקת:

דף פז:

גמ' פשיטא דביד. עיין לעיל דף עו ע"ב תוספות ד"ה שריבה:

דף פט:

גמ' ותמיד של שחר ששחטו שלא לשמו. עי' לעיל דף מט ע"א תוס' ד"ה תדיר:

דף צג:

גמ' ידו ולא יד שלוחו. עי' יבמות קא ע"ב תוס' ד"ה וקראו:

דף צח:

תוס' ד"ה דוחקין וכו' לחיבתן של ישראל. עיין תוי"ט פ"ב מ"ט דב"ב ד"ה חוץ:

דף צט:

גמ' א"ר יוחנן משום רשב"י. בש"ך יו"ד סי' רמו ס"ק א' אי' משום ר"ש בן יהוצדק:

דף קב:

גמרא חיבת הקודש מכשרתן. עיין יומא דף מח ע"א תוספות ד"ה במנחות ובט"א חגיגה דף כא ד"ה לא ישא:

דף קג.

תוס' ד"ה (בעמוד הקודם) הא וכו' ולכך מצי למיהדר תכ"ד. עיין לעיל דף פא ע"ב תוספות ד"ה תודה:

דף קד.

רש"י ד"ה ואחד למותר אשם נזיר וכו' וזה להתירו ביין. נלע"ד דצ"ל וזה להכשירו לנזירות טהרה וכ"ה ברש"י לקמן דף קח ע"א:

דף קד:

גמ' אלא מנחה שנאמר נפש. עי' זבחים דף ה ע"ב תוס' ד"ה נפש:

דף קה.

גמ' אביי אמר אפי' תימא ר"ש. עי' לעיל ג ע"א תוס' ד"ה אימא:

דף קז.

גמ' ואיני יודע מה פירשתי יביא פר. עי' בטורי אבן ר"ה י ע"א ד"ה בן בקר:
תוס' ד"ה אי וכו' ובפ' כל שעה. ע"ש דפריך ר"פ כן לר' וא"כ אדרבה אינו כדס"ל לר"פ הכא ועי' בתוס' בפסחים שם ולעיל סד ע"א וצ"ע:

דף קז:

תוס' ד"ה כבש כו' וי"ל דכך הוא הדין. עי' לעיל ו ע"ב תד"ה שלא יהא:
בא"ד פירש"י רובע סלע. ברש"י שלפנינו שם איתא רובע שקל וכן הוא בתוס' שם:

דף קט.

בא"ד פירש"י רובע סלע. ברש"י שלפנינו שם איתא רובע שקל וכן הוא בתוס' שם:

דף קט:

תוס' ד"ה נזדמן כו' בירושלמי. יומא פ"ה ה"ב בסופו:
ד"ה והעלה כו' לעכו"ם הנודרים נדרים ונדבות. עי' זבחים מה ע"א ושם קטו ע"ב תוס' ד"ה אסור:

דף קי.

רש"י ד"ה מאי דכתיב כו' ולא כתיב בה חוקה. עיין לעיל דף יט ע"א ועיין באליהו רבה לשו"ע א"ח סימן א' ס"ק ט':